

ne sleparije. Dva njegova tovariša sta dobila po 3 dni zapora.

Oktober se je zgodil veliki polom v klerikalnem konzumu v Sv. Jurju (zadnji konzum). Pred sodnijo v Celju dobil je Vošnjak zaradi poloma v Šoštanju 2 meseca ječe.

Na prizadevanje posl. Orniga in Stigerja se je izvršil prvi korak za veliko melioracijo v okraju Fram, Slov. Bistrica, Cirkovce, sv. Lovrenc do Lancovec.

Prvaški učitelj Slemenšek v Breznu bil je obsojen na 15 mesecev ječe (zaradi nenravnih zločinov).

„Mir“ je poročal, da toži občina Sele urednika Linharta. Občini pa je zmanjkalo poguma in je vsa tožba v vodo padla. Oblast je „narodni dom“ v Grebinju zaprla.

Župnik Sušnik je bil zaradi krivega pričevanja na 4 mesece ječe obsojen. Prvaški dr. Bratkovič v Slov. Gradcu pa je vrgel enega kmeta iz sodne dvorane.

Decembra meseca se je v državni zbornici zopet o „Štajercu“ govorilo. Istega meseca sta prišla „Straža“ in „Slov. Gospodar“ pred poroto. Frančiškan Murn je dobil 6 tednov zapora, urednik „Straže“ pa 40 K globe.

Pri občinskih volitvah v Hočah so naprednjaki zmagali. Istotako so zmagali naprednjaki pri volitvah v Ormožu z 159 proti 58 prvaškimi glasovi.

Urednik Linhart je govoril ra shodih v Hudinah in Št. Ilju (Koroško), ki sta se oba izborna obesla.

Leto se je zaključila z zmagami naprednjakov v občinah Brežice, Pohorje na Štajerskem in Grebinj, Maria-Gail in Ebental na Koroškem.

Podali smo kratek pregled najvažnejših dogodkov. Naši čitatelji bodo izprevideli, da smo mnogo dela izvršili. In zmagi je bila pri naši zaetavi! Tako pa naj bodi tudi v novem letu!

Somišljeniki!

Leto dni je zopet preteklo in „Štajerc“ stopa pred Vas s trdim prepričanjem, da ste bili doslej z njim zadovoljni in da mu bode in v bodoče zvesti ostali. To pač lahko povdarjamo, da kar smo objubil, to smo tudi držali! Naše geslo je in ostane:

resnica,

pa naj bode lepa ali grda, naj nas zato hvalijo ali proklinjajo. — mi smo se resnice držali, mi se je še danes držimo in storili bomo to i zanprej! Zato pa pravimo: Kdor noče resnice slišati, ta naj se le naroči na prvaške liste! V naših vrstah je prostora le za prijatelje resnice.

„Štajerc“

se bode v bodočem letu strogo držal svojega do sodnjega stališča. Brez ozira na otroče psovke, da smo „nenčurji“ in „brezverci“, hodili bomo svojo pot naprej, ne da bi le za toliko ponehali, kolikor je za nohtom črnega. Naš program ostane vedno enak in se glasi:

Preč z vas nesrečne politike! Bodočnost kmeta, obrtnika in delavca leži v gospodarskem delu! Slovenski in nemški naprednjaki, združeni roko v roki, bodejo zmagali!

To je naše mnenje, za katerega se bomo borili tudi v bodočem letu. Kar odkrito povemo, da bomo peljali odločni boj proti vsem, ki hočejo na troške vbolega ljudstva dobro živeti, ki sramotijo slovensko ljudstvo v javnosti, ki nas hočejo podjarmiti in vreči pod podplate politikujočega farja ter prvaškega dohtarja . . .

Zvesti ljudstvu, zvesti kmetu

hočemo ostati! Zato pa Vas kličemo na delo, Vas vse, ki se ne bojite trinogov, ki čutite propalost prvaške politike, ki poznate lakoto, ki morate krvavo delati za kosček kruha, — Vas kličemo in dramimo:

Na delo za naš list!

Nabirajte novih naročnikov, poravnajte zaostalo naročnino, zahtevajte list v kavarnah, go-

stihnal in brivnicah, razširjajte ga! V nobeni hiši, ki napredno misli, ne sme „Štajerc“ manjkati!

Tri (3) krone

košta „Štajerc“ za celo leto! To malo svoto pač vsakdo lahko žrtvuje!

Na delo, somišljeniki!

Izkušnje glede zatiranja kužnih boleznih pri teletih.

Posestnik Burgdorf iz Emmeringa piše v „Poročnem kmet. društvu“, izhajajočih v Berlinu, o zatiranju kužnih boleznih pri teletih naslednje: „Skoraj neverjetno je, kako se hvalijo in priporočajo vsa mogoča sredstva zoper drisko pri teletih. Ako pogledamo natančno škodo, ki jo napravlja driska, naležljivo vnetje popkvine in vnetje pluč pri teletih in koliko se izda za sredstva zoper prejavljene bolezni, potem se mora vsakdo kar čuditi, da ne ukrenje javne oblasti prav ničesar, s čimer bi se razširjanje teh boleznih omejilo. Oblasti bi morale poskrbeti za to in takorekoč prisiliti vsakega živinorejca, da mora naznaniti vsak slučaj prejavljene bolezni takoj pristojni oblasti. Glede teh boleznih bi morali veljati enaki strogi predpisi, kakoršni so v veljavi glede kužne bolezni v gobcu in na parkljih, glede prečišče kuge itd. Po mojem in mnenju vsakega izkušenega živinorejca je gotovo laže področje se strogu nadzoru javnih obasti, nego mirno gledati, kako brzo se kužne bolezni širijo in živino polagoma moré. Strogo bi se moralo pasiti, da bi se kužne bolezni ne širile, če ne re radi drugega, vsaj zaradi tega, ker če napadejo mlado živino, ista zaostane v rasti in hiši.“

Na tukajšnjem posestvu, za katero se kupuje krave v glavnem le zato, da se dobiva od njih mleko, se je zaneslo s kupljenimi kravami telečjo drisko v enem letu trikrat, a naležljivo vnetje popkvine enkrat v hlev. Kakor hitro smo opazili znamenja kakšne kužne bolezni, ločili smo bolno živino takoj od zdrave. Bolno živino smo dejali v hlev za bolnike, in hlapi, ki so osterbovali bolno živino, niso smeli k zdravi živini. Ako je bilo le mogoče, se je prodalo obolelo živinó mesarju še preden je shujšalo. Hleve, v katerih je bila bolna živina poprej, se je takoj nato, ko se je živino preloščilo, prav korenito očiščilo. Tlak hleva je bil iz kamentnih plošč ali skler. Najpoprej smo razpoke med sklerami dobro zalili z apnenim belečem, a ne k razpoke, ampak tudi tlak smo obdli tako močno z belečem da je beleč živini sical med parklji, ko smo postarili živino na mestu. Sene hleva smo vnovič pobelili z belečem do šne visočine, kamor dosežejo teleta; pa tudi vso hlevsko opravo smo pomočili v beleč ali pa smo jo omili z vodo, v kateri se je raztopila soda. Služabniki so si morali očisti čevlje s krcelinovo vodo in oprati si obleko čisto. Brejim kravam, ki so prišle službno z bolnimi teleti v dotiko, omili smo zadnji del života, vime itd. s krcelinom. Uspeh, ki smo ga s tem dosegli, je bil jako povojen. Teleta, ki so se storila pozneje, so bila čvrsta in zdrava in taka, da smo jih dali lahko za meso ali pa pridržali za rejo.

Vsakrat, ko kupim druge krave, poskrbim za to, da brodijo, preden se jih dene v hlev, po apnenem beleču in da se jim omije vime s krcelinovo vodo. Uspeh, ki ga dosežem s prejavljenim ravnanjem, je v primeri z zgubami, ki sem jih imel poprej, prav izdaten in hlev varji osnažijo hleve, v katerih so bila teleta poprej, brez vsakega povečja po preprijisanem načinu. Sami priznajo, da se lahko z malimi troški obvaruje velike zgube, katere je poprej nastala vsled boleznih telet.

Če se razpoke v tlaku korenito prestržejo in zalijejo nato prav močno z apnenim belečem, se pomore ne le take bakterije, kakoršne provročajo na pr. suščo ali jetiko, ampak tudi takšne, ki tiče skrite v globočini hlevskega tlaka, ker one provročajoče vrtačni prisad, gnajte parkljev itd. in če bi jih spno tudi se umorilo, zapre jim vsaj pot do živine.

Naj se toraj, ko ni najnega dela ne na kmetiji, prestržejo korenito vse razpoke v hlevskem tlaku in hlev razkuži, tudi če živina ni obolela. Korist, ki se doseže s takim delom, bo gotovo veliko večja, nego bi se dosegla s kakim drugim delom. Žal pa, da se najje še mnogo takih ljudi, ki se takega dela ne polotajo radi, zato bi bilo zelo umestno, ako bi se živinorejci potom zakona primorali, naznaniti vsak slučaj prej opisanih kužnih boleznih pristojni oblasti in ta naj bi jih prisilila, da hleve razkužijo.

Gospodarske.

Kdor vsadi orehe pred zimo, počro mu orehova jedra navadno misl. Zato je boljše, če se vzame kak zaboj, ga na raznih krajih navrta, dene nato na dno zaboja plast peska, nanj plast orehov in nadaljuje na ta način z vlaganjem dotlej, dokler se ima še kaj orehov, oziroma dokler ni zaboj poln. Nato naj se vzame pokrov in mu zvrta nekoliko lukenj, ga potem pribrje in zakopje zaboj par cm v zemljo. Ker pa ne sme dno zaboja ležati na zemlji, naj se dene na dno izkopane jame nekoliko debelejšega gruča, da se bo deževnica odcejala. Kakor hitro se zemlja spomladaj razpusti ali odtaja, naj se pripravijo lesice in posadijo v nje orehi in razdaljo 25 cm po 4 cm globoko v zemljo.

Predn se vino pretaka, je dobro, da se sežge v kletu nekoliko švepla, ker se pomoni z šveplcem di-

mom vsr škodljive glivice, ki bi lahko dosepele med pretakanjem, ako naprodušo zapro in ra-poke zadela s papirjem. Nato naj se vzame kakšna stara korica, katere se napolni z hrjavico ter postavi na tako mesto v kleti, kjer ni nevarno, da bi se kaj užgalo. Potem se natrosi na šerjavico nekoliko švepla in nato gre iz kleti ter vrata zapre. Pusti naj se klet napoprej do dobra prezračiti in nato naj se začne s pretakanjem.

Naš koledar — izšel!

Gotovo bode vse somišljenike in prijatelje razveselila vest, da je „Štajerc“ kmetški koledar za leto 1910 že izšel. In lahko rečemo, da je letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšna dva leta, odkar izhaja. Vse koledar obsega skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povestij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, pošne tarife in kolekovne lestvice, male vesti ter 12 slik. Vsebina našega letošnjega koledarja obsega to-le: 1. Leto 1910. — 2. Kalendarij. — 3. „V tretje leto“. — 4. „Dan plačila“, spisal Karl Linhart. — 5. „Napredek“, spisal W. Ernst. — 6. „Na grobu Jožefa II.“, spisal K. L. — 7. „O gnojenju travnikov v umetnimi gnojili“. — 8. „Na morju“, spisal K. L. — 9. „Prebivalstvo zemlje“ (z sliko). — 10. „Steči nagaja“, spisal K. L. — 11. „Vbogi vrbček“, spisal Peter Rosegger. — 12. „Gora in dolina“, spisal A. v. Auerwald. — 13. „Resnična povest“, spisala Mary Koch. — 14. „Od vsega največje (z sliko). — 15. „Usodopolno hlače“, spisal Fr. Lunzer. — 16. „Stari konj“, spisal Emil Zola. — 17. „Nekaj o naših poslih“. — 18. „Domači advokat“. — 19. „V kmetaki suknji smo vsi tovariši“, spisal L. v. d. March. — 20. „Lastni stroški pridelovanja mleka“, spisal dr. P. Schuppli. — 21. „Mi z dežele“. — 22. „Od domače grude“ spisal Anton Gitschtaler. — 23. „Iskal je zlato“, spisal A. A. Nauff. — 24. „Naprej za staro oravdo“, nekaj napredne pridige, spisal Štajercovi Pratikar“. — 25. Male vesti. — 26. Poštneine itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajrskem in Koroškem. — 28. Inzerati. — Kakor se vidi, je vsebina našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 16 strani povečati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstrezemo vrlim svojim somišljenikom. Cena pa je koledarju ednaka ostala. „Štajerc“ kmetški koledar za l. 1910* košta namreč samo 60 vinarjev, s poštnino vred pa 70 vinarjev. Teh 70 vinarjev ali 35 krajcorjev izda pač vsakdo lahko za tako veliko, zanimivo, zabavno in počno knjigo. Kdor vzame 10 koledarjev, dobi enega zastoj. Opozorjamo na to naše zaupnike . . . Tako pošljemo naš koledar tudi letos s trdim zaupanjem v svet, da ga bode ljudstvo z veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupajte koledar in agitirajte zanj! Vsi na delo!

Srebrna zvrstna budilnica
(znanika Junghaus), 21 cm. visoka, nikelj ali baker, 50 urna, hodi izredno glasno, daleč doseči srebrni zvonec, najboljša in najglednejša budilnica.

Cena 1 kovanca . . . . . K 5.—
Izredna budilnica . . . . . K 2.—
Z dvojnimi zvoncec . . . . . K 3.—
Z svetlo črtenico . . . . . K 4.—
3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj. Pošlje po povzetju 639

MAX BÖHNEL, DUNAJ
IV., Margaretenstrasse 27/27
urar, sodn. zapr. ocenjevalec. Ustanovljena 1840.
Zahvalje naj veliki cenit, z nad 500 silahod. krogovi se vsakomur brez vsakega odloženja v kupčijo stanovi in franko p-šlje.

Ceno perje za postelj in daune.

Ene kila sivo, šlanco K 2.—, pol-helo K 3.00, belo K 4.—, prima mehko kot daune K 6.—, visoko-prima šla, najboljša vrsta K 8.—, daune K 6.—, belo K 10.—, prani flaum K 12.—, od 5 kil naprej franko. 776

Gotove postelje

inlet (nanking) ena tuha, velikost 180x116 cm z dvema blaznoma pod glavo, te 80x58 cm, dorolj polni, z novimi sivim, debelim in trajnim perjem K 16.—, poldaune K 20.—, daune K 24.—, tuha sama K 12.—, 14.—, 16.—, blazina pod glavo K 3.—, 4.00, 4.—, pošlje po povzetju, zavoj zastoj, od K 10.— naprej franko

Max Berger, Dechensteit. 1013, Schmerwald.
Cenik o matracah, odejah, prevlečkih in vsemo drugemu blazu za postelje zastoj in franko. Kar ne dopade se zamenjati ali denar nazaj.